

[Ove Hansen.]

føre til økonomiske vanskeligheder for en kommune. Derfor må en byrdefordelingsreform angribe disse tre årsager, hvis man ikke vil gøre uret over for nogen. De tre forslag til folketingsbeslutning, som vi har stillet, tager de nødvendige hensyn. Vort forslag til folketingsbeslutning om skattegrundlagstilskud til kommunerne går netop ud på, at tilskuddet skal ydes af staten og ikke af andre kommuner. Der må nødvendigvis tages hensyn til de kommuner, der har store udgifter på grund af deres befolknings aldersfordeling, ligesom opgavefordelingen må kendes og være fastlagt.

Med forslaget om den kommunale udligning har ministeren i virkeligheden taget en tredjedel af socialdemokratiets forslag, men omformet det, således at det ikke belaster statskassen, men belaster kommuner, der har et indkomstgrundlag over gennemsnittet, og som skal betale til dem, som ligger under gennemsnittet. Det kan naturligvis siges at være udmærket, at man søger at hjælpe en række landkommuner med lavt indkomstgrundlag og høje beskatningsprocenter, og der er ikke tvivl om, at sådanne kommuner så afgjort har behov for hjælp; fejlen ved forslaget er, at man ikke har taget hensyn til de to andre årsager til uligheden. Forslaget løser kun en enkelt side af det samlede problemkompleks. Befolkningssammensætningen spiller nemlig en væsentlig rolle for kommunernes økonomi, men det tager forslaget ikke hensyn til. Udgiftsbehovet er afhængigt af aldersfordelingen i en kommune. I vækstkommunerne bor der forståeligt nok mange unge, hvorfor der stilles store krav til bygning af skoler, drift af skoler, børneinstitutioner m. v., ligesom bolig sikringen belaster det kommunale budget betydeligt. Jeg tror, et par eksempler kan belyse lidt om aldersfordelingen i udviklingskommuner og i mere stillestående kommuner.

I Brøndbyernes kommune er 34 pct. af befolkningen i alderen 0-14 år, i Herstedernes kommune er 31 pct. af befolkningen i alderen 0-14 år, hvorimod der på Frederiksberg kun findes 15 pct. i alderen 0-14 år. I Gentofte er 16 pct. af befolkningen i alderen 0-14 år. Lad mig tilføje, at disse tal endda er forældede, idet de er fra folketællingen i 1965. Tog man aktuelle tal i dag, var for-

skellen formentlig endnu større. Der kan ikke herske tvivl om, at udgifterne pr. indbygger som følge af aldersfordelingen ligger betydelig højere i Brøndbyernes og Herstedernes kommune end i de to andre kommuner.

Når vækstkommunerne har en gennemsnitlig indkomst, der ligger over gennemsnittet for hele landet, skyldes det ofte, at såvel mand som hustru er beskæftiget, men alligevel skal de efter forslaget betale til udligningsordningen. Lad være, at sådanne vækstkommuner ikke skal have nogen netostøtte til deres store udgifter, fordi de har et højt indkomstgrundlag, men jeg synes, det ville være urimeligt, at de skulle betale til andre kommuner. Hvis ministerens forslag gennemføres, løser det problemerne for nogle kommuner, men forværer dem efter min mening for andre, hvis forhold i dag af andre årsager end indkomstgrundlaget er alvorlige.

Ved forslaget til folketingsbeslutning om et skattegrundlagstilskud, som jeg på forslagsstillernes vegne anbefaler, skabes der netop mulighed for at hjælpe kommuner, der har et lavt indkomstgrundlag, og en høj beskatningsprocent, og den støtte, der skal ydes til sådanne kommuner, finansieres med den progressive statsskat, hvorved de højeste indkomster i landet betaler hovedparten. Efter regeringsforslaget derimod skal betalingen fra den ene del af kommunerne finansieres ved en proportional skatteforhøjelse. Det kan egentlig udtrykkes på den måde, at de fattige i de rige kommuner skal betale både til fattige og rige i fattige kommuner.

Må jeg i øvrigt i forbindelse med vort forslag om statstilskud til kommuner med lavt indkomstgrundlag gøre opmærksom på, at efter en foreløbig beregning vil beløbene andrage 200-300 mill. kr. om året. Vi hørte nu, at ministeren anslog udgifterne efter vort forslag til ca. 950 mill. kr. Jeg forstår, at ministeren har beregnet indkomstgrundlaget ikke alene på grundlag af indkomster, men også har taget en vis del, 20 pct., af grundværdierne med ind i beregningen; det har vi ikke gjort, vi har alene taget hensyn til indkomsterne. Det kan være rimeligt at tage grundværdierne med ind i billedet, det har vi ikke noget imod. Jeg tænker blot her på, at hvis sammenligningsgrundlaget skal